

**SZAKKÉPZÉSI
MAGAZIN**

2020/7
ÜZLETI7

PÖLÖSKEI GÁBORNÉ
DIGITÁLISAN
JÓL VIZSGÁZOTT
A SZAKKÉPZÉS

VÖRÖS-GUBICZA ZSANETT
JÓ CSAPATMUNKA VOLT

SIKERTÖRTÉNETEK

NYÁRI GYAKORLAT
2020-BAN

-
- 1 DIGITÁLISAN IS JÓL VIZSGÁZOTT A SZAKKÉPZÉS
 - 2 JÓ CSAPATMUNKA VOLT
 - 3 A SIKERES PARTNERSÉG PÉLDÁI
 - 5 DIGITÁLIS KÍHÍVÁSOK A GYAKORLATI OKTATÁSBAN
 - 7 TELJESÍTENI KELL AZ ÖSSZEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLATOT
 - 8 GYAKORI KÉRDÉSEK ÉS VÁLASZOK
 - 10 A TANULÓSZERZŐDÉSEK ELSZÁMOLÁSA 2020-BAN
 - 12 HELYSZÍNI SZEMLE HELYETT VIDEO?
 - 13 GYAKORLATI OKTATÓI KÉPZÉS ÉS VIZSGA
 - 14 MINDENKI SOKAT TANULT A KARANTÉN IDEJÉN
 - 15 JÓL KIEGÉSZÍTI EGYMÁST A KÉT MÓDSZER
 - 16 A GYAKORLATI OKTATÁS HÍVEI MARADNAK

A Magyar Kereskedelmi és Iparkamara Üzleti 7 Magazinja
Alapította: a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara 1996-ban

Felelős szerkesztő: Osváth Sarolta | **Szakmai lektor:** Vörös-Gubicza Zsanett | **Szerkesztőség:** +36 30 960-6611 | **Kiadja:** MKIK Szolgáltató Nonprofit Kft., 1054 Bp., Szabadság tér 7., Tel.: 474-5151, fax: 474-5159 | **Felelős kiadó:** Sipos Ágnes ügyvezető igazgató | **Fotók:** MKIK, Hasik Hotel, Zollnert Kft., Pintér Vince (BMKIK), Shutterstock | **Borítóterv:** Roxer Kommunikációs Kft. | **Tördelés, online kivitel:** Perjési Grafikai Stúdió Kft. 1116 Bp., Építész u. 8–12. Tel.: 209-3859 Internet: www.perjesi.hu

Az Üzleti7 Magazin című kiadvány bármely részének másolásával, terjesztésével, az adatok elektronikus tárolásával és feldolgozásával kapcsolatos minden jog fenntartva. Értesítéseket csak az Üzleti7 Magazinra hivatkozva lehet átvenni! | ISSN: 1416-5023

DIGITÁLISAN IS JÓL VIZSGÁZOTT A SZAKKÉPZÉS

Jól vizsgáztak az intézmények és az oktatók is, sok tapasztalatot szereztek, amelyek nem vesznek el, mert a megújuló szakképzésben nagy hangsúlyt kap a digitalizáció – összegezte lapunknak a járványhelyzet kezelésének tapasztalatait Pölöskei Gáborné, az ITM szakképzésért és felnőttképzésért felelős helyettes államtitkára.

Az ITM miként értékeli a szakképzés szereplőinek veszélyhelyzet idején nyújtott teljesítményét?

A koronavírus miatt kialakult járványhelyzet rendkívüli megoldásokat igényelt, mind a szakképzési centrumoktól, mind pedig az iskolák igazgatóitól, pedagógusaitól. A szakképzési centrumok napok alatt átálltak az új feladatra. Az Innovációs és Technológiai Minisztériumhoz határidőre beérkeztek a szakképzési intézmények eljárásrendjei, amelyek alapján az intézményekben folyamatos volt az oktatás. A jó gyakorlatok megosztása például szolgált minden szakképzési centrum számára, több helyen kifejezetten innovatív megoldások születtek. Volt például olyan centrum, amely a helyi televízióval együttműködve saját YouTube-csatornájára készített anyagokat, egy másik helyen a mobiltelefonon elérhető alkalmazásokat hívták segítségül a kísérletek otthoni elvégzéséhez. A korábban bevezetett KRÉTA tanügyigazgatási rendszer most információk áramoltatását, például házi feladatok kijelölését szolgálta. Elkészült egy olyan digitális tananyagtár is, ahová a tanárok feltölthették

az általuk összeállított segédleteket. Az intézmények eszköz-kölcsönzéssel és a beállítások támogatásával segítették az otthon tanulást a gyerekeknek, illetve a közreműködő szülőknek. Összességében az intézmények és az oktatók is jól vizsgáztak.

Hogyan segítették a járvány idején a duális képzésben részt vevő vállalkozásokat?

A gyakorlatorientált szakképzés komoly kihívást jelentett, különösen a kétkezi munkák esetében. A szabályozás azonban lehetővé tette, hogy több lehetőség közül válasszanak: a diákok személyes fogadását, a foglalkozások elhalasztását vagy a tömbösítését. A cégek jellemzően biztosították a munkavégzés folytonosságát és így a tanulók is teljesíthették a gyakorlati feladataikat, természetesen a járványügyi előírások szigorú betartása mellett.

A digitális oktatás bevezetésének tapasztalatai között vannak-e olyanok, amelyek a normál munkarendbe át-emelhetők?

A megújuló szakképzésben nagy hangsúlyt kap a digitalizáció. A Szakképzés 4.0 stratégia célja, hogy a magyar fiatalok olyan készségek és kompetenciák birtokában kerüljenek ki az iskola-rendszerből, amelyek segítségével megállják a helyüket a negyedik ipari forradalomban az átalakuló munkakörökben is.

Hogyan tovább 2020 őszén? Terveznek-e a szakképzésben további, a veszélyhelyzet következményeit enyhítő intézkedéseket?

A szeptembertől megújuló szakképzési rendszerben elindul a tanműhely-fejlesztési program, és új lehetőségek nyílnak a duális képzés területén is. Szeretnénk, ha növekedne a képzésben résztvevő kkv-k száma is. A jobb színvonalú és gyakorlatiasabb szakképzés feltétele, hogy az oktatók nagyobb megbecsülést kapjanak. A szakképzésben dolgozó 32 ezer pedagógusnak 2020 júliusától átlagosan 30 százalékkal emelkedik a bére, amihez a kormány éves szinten 35 milliárd forintot biztosít.

JÓ CSAPATMUNKA VOLT

Először tanácstalanság, döbbenet, majd gyors reakció és kreativitás jellemezte a szakképzési rendszer szereplőinek magatartását a koronavírus-járvány okozta veszélyhelyzetben – emelte ki lapunk kérdésére Vörös-Gubicza Zsanett, a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara oktatási és képzési igazgatója, akivel a két és fél hónapos korlátozások legfontosabb tapasztalatairól beszélgettünk.

– Igazi digitális oktatásnak még nem nevezném azokat a megoldásokat, amelyeket a szakképzés minden résztvevőjének és érintettjének sokoldalú együttműködésével nagyon rövid idő alatt sikerült megvalósítani. Még sok a csiszolni- és alakítanivaló a valódi digitális átállással kapcsolatban, ami az új szakképzési törvény végrehajtásának is egyik célkitűzése. Ugyanakkor mindenképpen előremutató volt az a pozitív hozzáállás, tenni akarás, amit veszélyhelyzet alatt általánosan tapasztaltunk. Bebizonyosodott, hogy a szemléletváltás nem is olyan kemény dió, mint amilyennek gondoltuk – hangsúlyozta. – Vigyáznunk kell, hogy ne hagyjuk veszni a megszerzett tapasztalatot és ellen tudjunk állni a visszarendeződésnek – figyelmeztetett. Véleménye szerint a szakképzésben a technikai feltételek megteremtése után már nem lesz akadálya a tényleges digitális oktatás megvalósításának. Vörös-Gubicza Zsanett arra a felvetésre, hogy vajon a gyakorlati képzés milyen mértékben helyettesíthető digitális módon, kifejtette: – Természetesen vannak szakmák, amelyek nem nélkülözhetik a hagyományos gyakorlatot, de a szakmák jelentős részében a kétféle módszer jól kiegészíti egymást. Ugyanakkor például

VÖRÖS-GUBICZA ZSANETT

az MKIK oktatási és képzési igazgatója

a grafikus vagy az informatikus szakmában a gyakorlat is megköveteli a digitális kommunikációt, míg például az asztalos, a festő, a pincér, vagy a fodrász és kozmetikus tanuló gyakorlati képzéséhez szükségesek a közvetlen, személyes kontaktusok.

Utalt rá, hogy a duális képzésben részt vevő vállalatok nagyon sok jó ötlettel és kreatív megoldással segítettek a tanulók gyakorlati foglalkozásait. Sorra töltötték fel a kamarai Digitális tudástárba a mindenki számára elérhető tartalmakat, miközben felhasználták és ajánlották egymásnak az online felületeken elérhető példákat, ötleteket is. Az adott cég vagy képző

kreativitása határozta meg, hogy milyen tartalommal töltötték meg a digitális képzési időket. Szerencsére két és fél hónap még nem túl hosszú idő, így a diákok nem estek ki a gyakorlatból. Ebben elvitathatatlan szerepe volt a kamarai hálózat támogató munkájának. Mint elmondta, kevés képzőhely állt le teljesen, a többség vállalta a gyakorlati képzés folytatását. A vállalatok 50-60 százaléka át tudott állni a digitális képzési módra, 20 százalék folytatta a hagyományos gyakorlatot, és az esetek mintegy 20 százalékában a képzőktől az iskolák vették át a feladatot, főként a turizmus-vendéglátás területén és a fodrász és kozmetikus szakmákban, ahol az üzletek kénytelenek voltak bezárni.

Pozitív tapasztalatként értékelte, hogy az államigazgatás is rugalmasan kezelte az intézményrendszert, az aktuális rendeletekkel, intézkedésekkel alternatívákat nyújtott és a szereplők felelősségére bízta, hogyan reagálnak a helyzetre. Az MKIK a szerteágazó területet összefogva az információk begyűjtésére és továbbítására koncentrált. A területi kamarák szakképzési apparátusára hárult az operatív ügyintézés, a szakképzési centrumokkal, a képzőhelyekkel való napi egyeztetés terhe. Az MKIK szakképzési igazgatósága sikernek könyvelte el azt is, hogy a veszélyhelyzet nem indította el a tanulószerveződések megszüntetését, és a végzősök, ha úgy döntöttek, időben le tudták tenni a szakmai vizsgájukat.

– Minden nehézség ellenére jó csapatmunka volt – értékelte Vörös-Gubicza Zsanett a szakképzési rendszer veszélyhelyzet alatti működését. – A mögöttünk lévő időszakot tanulságos és sikeres főpróbának tekinthetjük, a tapasztalatok birtokában bizakodva készülhetünk a szakképzés szeptemberben induló új fejezetének feladataira – tette hozzá.

A SIKERES PARTNERSÉG PÉLDÁI

HERENDI LÁSZLÓ

a Budapesti Kereskedelmi és
Iparkamara tanácsadója

A legnagyobb siker szerintem az, hogy a diákoknak nem vészett el a félévük – hangsúlyozta **Herendi László a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara duális képzési tanácsadója**. A veszélyhelyzet kihirdetéséig a gyakorlati képzéssel kapcsolatban nagyon sok olyan kérdés vetődött fel, amire a jogszabályok alapján addig választ lehetett adni. Utána viszont nagyon gyorsan és nagyon mást kellett csinálni, és ehhez nem adott azonnal útmutatást sem a jogszabályi háttér, sem a tapasztalat – mutatott rá Herendi László. – A megyei kamara legfontosabb szerepe az volt, hogy a képzőhelyek és az iskolák igényeit eljuttassa az MKIK-hoz és a jogalkotóhoz, illetve az onnan érkező tájékoztatást a cégeknek továbbítsa. De ez nem egyszerű közvetítést jelentett, mert a képzőhe-

lyekről és szakképző iskolákból kapott információkat értelmezni kellett, mégpedig úgy, hogy a jogalkalmazó számára világosan érthető legyen, mire irányuljon a figyelme. Emellett ki kellett választani, hogy a rengeteg jogszabályból és állásfoglalásból az adott képzőhely számára éppen mi a legmegfelelőbb megoldás. Hamar kiderült, hogy többféle megoldás is létezik: vagy online oldják meg a diákok a feladatokat, vagy az iskolában, kiscsoportos foglalkozások keretében, esetleg a képzőhelyeken biztosítanak megfelelő feltételeket számukra. Végül is mindenütt sikerült megtalálni a leghatékonyabb módszert, és a budapesti szakképző iskolai diákok az idén is teljesíteni tudták a gyakorlatukat.

A cégek a vészhelyzet kihirdetésének első hetében nehezen fogadták el, hogy virtuálisan kell oktatniuk azokat a feladatokat, amelyeket addig a gyakorlatban végeztek el a tanulók – összegezte tapasztalatait **Ottlakán**

A helyi kamarák duális képzési tanácsadóit országsszerte hasonló feladatok elé állította a képzők helyzete a járvány idején. Megoldást kellett találniuk arra, hogy a diákok ebben a helyzetben is teljesíteni tudják a kötelező szakmai gyakorlatukat. Az, hogy az iskolák és a képzőhelyek között sikeresen létrejött a kommunikáció és az együttműködés, nagymértékben köszönhető a tanácsadók munkájának.

OTTLAKÁN RITA

a Békés Megyei Kereskedelmi
és Iparkamara tanácsadója

Rita, a Békés Megyei Kereskedelmi és Iparkamara tanácsadója. Mivel a gépészeti szakmák tartoznak hozzá, egyebek közt a hegesztés és a forgácsolás, amelyeknek a tárgyi feltételeit nem lehet otthon biztosítani, ezért a gyakorlati feladatok helyett például a munkafolyamatok

Folytatás a 4. oldalon

Folytatás a 3. oldalról

leírását, tervezését javasolta a tanulóknak. A tanulók ráadásul azt gondolták, hogyha nem kell iskolába menni, akkor a gyakorlati képzés is elmarad. Tehát először azt kellett tisztázni a cégekkel, hogy valamilyen formában meg kell oldani a virtuális oktatást. A képzők számára gondot jelentett, hogy a gyakorlati foglalkozás megszervezését illetően a két megyei szakképzési centrum elvárása eltért egymástól. Az egyik a személyes jelenlétet, illetve a digitális munkarendre való áttérést várta el a cégektől, a másik pedig azt szerette volna, ha az iskolák először egybefüggően megtartják az elméleti oktatást, és azt követően, szintén „tömbösítve” folytatódik a képzés a gyakorlati órákkal. Néhány cég mindkét szakképzési centrumból fogadott tanulószerveződéses diákokat, így nem volt egyszerű kompromisszumos megoldást találni. A megyei szakképző iskolákban végül a gyakorlati képzés több mint 70 százaléka digitális formában történt, a többi pedig, a járványügyi szempontok figyelembevételével és a szülők engedélyével, a képzőhelyeken zajlott. Ottlakán Rita felvette a kapcsolatot a Digitális tudástár szerkesztőivel és hozzájuk irányította azokat a gyakorlati oktatókat, akik a szakterületükön digitális tananyagokat dolgoztak ki. A tanácsadó rendkívül büszke arra, hogy a Békés megyei gyakorlati képzőhelyekről a Digitális tudástárba bekerültek olyan tananyagok, amelyek az Ágazati Készségtanácsok honlapjáról bárki számára elérhetők, így más képzőknek is segítséget jelentettek a helyzet megoldásában.

A rendkívüli helyzet a legérzékenyebben a vendéglátó szakmát érintette, a járvány valószínűs sokkot okozott – emelte ki

MOLNÁR-TAKÁCS TÍMEA

a Győr-Moson-Sopron Megyei Kereskedelmi és Iparkamara tanácsadója

Molnár-Takács Tímea, a Győr-Moson-Sopron Megyei Kereskedelmi és Iparkamara tanácsadója. Az éttermek a létükért küzdöttek, többségük átmenetileg be is zárt. Nagyon kevés vendéglátóhely maradt nyitva, és nagy kérdés volt, hogy engedi-e a szülő, illetve hajlandó-e a diák a hagyományos módon folytatni a tanulást. Ilyen körülmények között nem volt könnyű megoldaniuk a tanulószerveződéses diákok gyakorlati képzésének folytatását. Főként a végzősök számára volt létkérdés, hogy teljesítsék az előírt szakmai gyakorlatot, hiszen ez volt az utolsó két hónapjuk, amikor már a záróvizsgára

kellett felkészülniük. Az iskolákkal és a cégekkel „összekapaszkodva” közösen kellett kitalálni, hogy mi a legjobb megoldás. Mint elmondta, az oktatás 90 százalékát áthelyezték a digitális térbe, de így sem volt egyszerű megfelelő feladatokat kitalálni a pincértanulóknak. Szerencsére az iskolák mindenben partnerek voltak – tette hozzá Molnár-Takács Tímea. A „leckék” között a szalvétahajtogatási technikáktól és terítés lerajzolásától a bankettek menükártyáinak összeállításán át a nagyobb rendezvények forgatókönyvének elkészítéséig, illetve a borvidékek és borászok kapcsolatának feltérképezéséig számtalan érdekes feladat szerepelt. Az évek alatt kialakított jó együttműködésnek köszönhetően az iskolák és az éttermek szívesen fogadták a tanácsadó ötleteit, aki a cél érdekében Bocuse d’Or séfekkel is konzultált a nagy versenyeken szerzett tapasztalataikról. Molnár-Takács Tímea véleménye szerint a diákok, az Y vagy a Z generáció számára, a digitális átállás könnyedén ment, nem úgy az 50 fölötti korosztályhoz tartozó gyakorlati oktatóknak, akiknek új fogalmakat és technikákat kellett elsajátítaniuk. A veszélyhelyzet végül is mindannyiunkat ráébresztett az élethosszig tartó tanulás szükségességére – emelte ki.

LOSONCZI LÍVIA

DIGITÁLIS KÍHÍVÁSOK

A GYAKORLATI OKTATÁSBAN

Ferencz Csaba Zsolt
duális képzési és nemzetközi koordinátor

A tantermen kívüli, digitális munkarend bevezetése az oktatásban a szakképzés résztvevőit is eddig nem tapasztalt kihívások elé állította. Egyértelmű prioritássá vált a pandémia következményeinek minél hatékonyabb és gyorsabb kezelése.

A hazai szakképzés az idén igen mozgalmas napokat él át. Az év elején életbe lépett az új szakképzési törvény, amely alapjaiban változtatta meg a gyakorlati képzést és annak keretrendszerét. Szeptembertől indul a tanulók új képzési mechanizmusa, új iskolatípusokban, új szakmastruktúrában és megújult tartalommal. Ebben a helyzetben robbant be mindennapjainkba a koronavírus-járvány. Az új helyzetben alapvetően négy módon lehetett megvalósítani a gyakorlatot.

- A leginkább támogatott megoldás a gyakorlati képzés **hagyományos módja a duális képzőnél, tanulószerveződés keretében**, a járványügyi előírások betartásával.
- Amennyiben erre nem volt lehetőség, a fő cél a képző átalítása lett a **digitális munkarendre**.
- Ha ez sem volt alkalmazható, akkor az **iskola átvette és digitális formában folytatta** a gyakorlati oktatást.
- Amennyiben az előző megoldások egyike sem működött, a **gyakorlatot elhalasztották**, előre hozva a közismereti és a szakmai elméleti tananyagot erre az időszakra.

Az utolsó esetben lényeges volt az, hogy az elhalasztott gyakorlatot a következő tanév kezdetéig teljesíteni kell. Ha elhúzódik a szorgalmi időszak utáni hónapokra, akkor az elhalasztott képzési részt pótolni kell, összehangolva az összefüggő nyári szakmai gyakorlattal.

Bármelyik megoldás választása esetén (beleértve az iskolának történő átadást, vagy a halasztást is), kiemelten fontos volt, hogy a hatályos tanulószerveződések nem lehetett szüneteltetni vagy felmondani a veszélyhelyzetre való hivatkozással, valamint az, hogy az iskola és a duális képző közösen, egymással egyeztetve döntsön a folytatásról, az alkalmazott formáról és annak részleteiről.

A tanulói oldal szintén szerepet játszott abban, hogy milyen módon bonyolítható le a gyakorlat. A szülők ugyanis dönthettek úgy is, hogy a járványügyi veszélyre hivatkozva nem engedik a gyermekeiket a duális képzőhely hagyományos módon szervezett gyakorlatára. Ebben az esetben a hiányzás igazoltnak minősült.

Lényeges volt ugyanakkor, hogy ha a tanuló nem él az iskola által biztosított digitális lehetőséggel sem az iskolában, sem az otthon-

nában (az iskola által biztosított eszközkihelyezéssel), vagy nem jelenik meg a duális képzőhelyen, illetve nem vesz részt a duális képzőhely által digitális munkarendben biztosított gyakorlati képzésben, akkor igazolatlanul hiányzik. A mulasztás következményeire (például évfolyamis-méltás) az általános szabályok vonatkoznak. Kivételt ez alól az idén végzős tanulók jelentenek. Az ő esetükben az volt vizsgára bocsátható, aki a gyakorlati követelmények 60 százalékát teljesítette. Ha ez a feltétel nem teljesült, akkor a tanuló számára 2020. augusztus 24 – október 2.

között a tanulmányi követelmények teljesítése érdekében meg kell szervezni az elmaradt gyakorlati képzést. Ezen a tanuló részvétele kötelező.

Folytatás a 6. oldalon

Folytatás az 5. oldalról

A kamara szerepe a veszélyhelyzetben

A pandémia miatt kialakult kritikus helyzetben a kamarai hálózat alapvető célja az volt, hogy ott, ahol a hagyományos forma nem működött, minden rendelkezésre álló eszközzel támogassa, segítse a duális képzők átállását a digitális munkarendre. Ezen belül törekedett minél pontosabb tájékoztatást nyújtani a kormányzati intézkedésekről, a változásokról, a tanulószerveződéses gyakorlati képzés megvalósításának lehetőségeiről és a kapcsolódó finanszírozási háttérrel.

Az átállás minden résztvevőtől megkívánta, hogy a kialakult helyzethez rugalmasan alkalmazkodjon és eddig nem alkalmazott módszereket dolgozzon ki. A folyamat támogatása érdekében az MKIK a területi kamarákkal együttműködve minden érdeklődő vállalkozás számára elérhető, elsősorban jó gyakorlatokat, ajánlott digitális tartalmakat, lehetséges projektfeladatokat ágazati bontásban tartalmazó **digitális tudástárakat hozott létre és tett közzé** az Ágazati Készségtanácsok honlapján (<https://akt.mkik.hu/documents>).

A testre szabott tanácsadási tevékenység hatékonysága érdekében az új munkarend bevezetésétől kezdve mind az MKIK, mind a területileg illetékes kereskedelmi és iparkamarák **folyamatosan monitorozzák** a gyakorlati képzést folytató cégek visszajelzéseit, javaslatait. A feldolgozott adatok alapján megállapítható, hogy országosan teret nyert a gyakorlat duális képzőhelyen, digitális munkarendben megvalósuló változata, amelyet a kamarai hálózat és a gazdaság egyéb szereplői is szorgalmaztak. Az ebben a formában tanuló diákok aránya a veszélyhelyzet alatt meghaladta a 70 százalékot, ami igen jó eredménynek számít, és jelentős mértékben köszönhető a kamarai hálózat aktív szakmai munkájának.

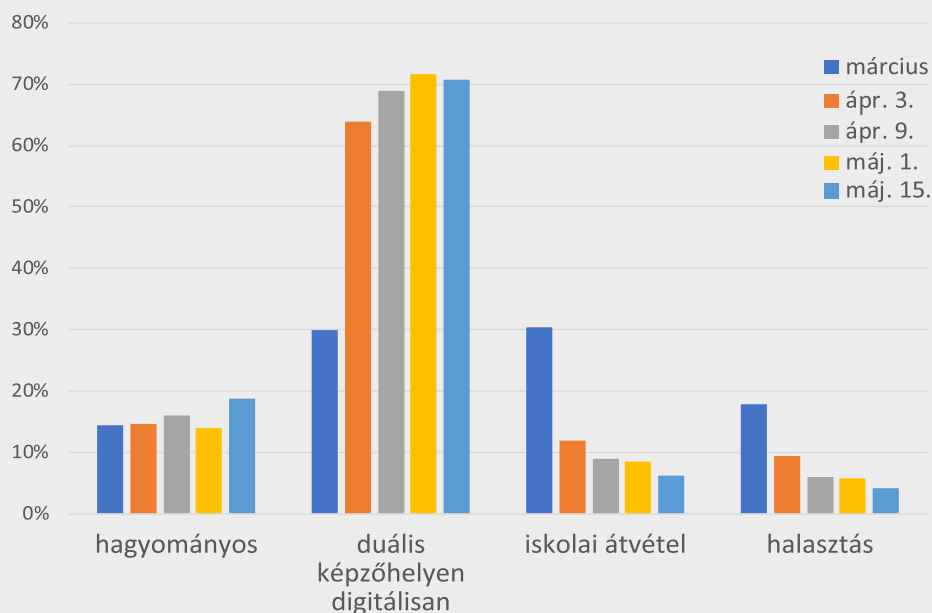
Pozitívum, hogy ez az iskolai átvétel és a halasztás csökkenésének eredményeképpen alakult ki, és nem a hagyományos verzió visszaszorulása árán, ami még a veszélyhelyzet alatt enyhe növekedést is mutatott.

Az MKIK veszélyhelyzet alatti tevékenységének fontos része volt, hogy javaslatcsomagot dolgozott ki a döntéshozók számára annak érdekében, hogy a szakmai gyakorlat mind a tanulókra, mind a gyakorlati képzőkre a lehető legkisebb terhet rója, és a digitális munkarend alkalmazása – a körülményekhez képest – a leghatékonyabban valósulhasson meg.

A széleskörű tájékoztatás érdekében a www.tanuloszerzodes.hu oldalon külön „Koronavírus” menüpontba kerültek a veszélyhelyzeti gyakorlati képzéssel kapcsolatos legfontosabb tudnivalók, információk.

A jövőre vonatkozóan prognosztizálható, hogy a hagyományos, duális képzőhelyen folyó képzési forma fokozatosan újra teret nyer és meghatározó lesz. Ugyanakkor várható az is, hogy a veszélyhelyzet előtti időszakhoz képest a jövőben megnő a digitális módszerek jelentősége és szerepe.

A gyakorlat megvalósítási módjainak változása

TELJESÍTENI KELL AZ ÖSSZEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLATOT

Ferencz Csaba Zsolt
duális képzési és nemzetközi koordinátor

Miután a kormány feloldotta a veszélyhelyzetet, jogosan merül fel a kérdés, hogy a gyakorlati képzésre vonatkozó, tanév közben bevezetett külön intézkedéseket követően, miként kell a 2019/2020-as tanév összefüggő szakmai gyakorlatát lebonyolítani? Vannak-e csak erre az idei képzési szakaszra vonatkozóan speciális rendelkezések?

A kormányzat részéről június elejéig a témában mindössze egy cikk jelent meg. A Világgazdaság című napilap május 8-i számában Pölöskei Gáborné, az ITM szakképzésért felelős helyettes államtitkára fogalmazta meg azt az alapelvet, hogy az összefüggő szakmai gyakorlatra ugyanazok a rendkívüli szabályok vonatkoznak, mint a tanév közbeni gyakorlati képzésre, mindaddig, amíg ettől eltérő döntés nem születik. Júniusban hatályba lépett a veszélyhelyzet megszűnésével összefüggő átmeneti szabályokról és a járványügyi készültségről szóló 2020. évi LVIII. törvény (a továbbiakban: átmeneti törvény) azon rendelkezése, amelynek értelmében a 2019/2020. tanév tanulmányi követelményeit teljesítettnek kell tekinteni, ha a tanuló az általa a 2019/2020. tanévben látogatott évfolyamra a szakmai és vizsgakövetelményben előírt **összefüggő szakmai gyakorlat legalább hatvan százalékát teljesítette**. Mindezek figyelembevételével az idei összefüggő szakmai gyakorlatról az alábbiakat érdemes tudni.

Általánosságban elmondható, hogy a veszélyhelyzet feloldásával hatályát veszítette minden olyan jogszabályi rendelkezés, miniszteri határozat, amely kizárólag a veszélyhelyzet idejére volt érvényes. Ez alól kivételt képeznek azok a rendelkezések, amelyek esetében az átmeneti törvény eltérő hatályvesztési időpontot határozott meg. Ez azt jelenti, hogy az idei összefüggő szakmai gyakorlatra, az említett hatvan százalékos teljesítés elfogadására vonatkozó kikötésen kívül, a veszélyhelyzet előtti szabályok vonatkoznak.

belül, elsősorban tanulószerveződéssel, esetleg együttműködési megállapodással kerüljön sor. Az elmúlt pár hónap annyiban hasznos volt, hogy a képzésben részt vevő cégek, iskolák tapasztalatot szereztek arról, hogy a digitális elemeket miként lehet hatékonyan alkalmazni. A visszajelzések alapján előre látható, hogy a digitális megoldások a korábbiaknál nagyobb arányban jelennek meg a képzésben. Fontos, hogy a hagyományos formához történő visszatérés során a duális képző és az iskola szorosan együttműködjön és közösen hozzák meg a tanulóval kapcsolatos döntéseket.

Ennek megfelelően az idei gyakorlatot a következő tanév kezdetéig teljesíteni kell. Amennyiben a tanuló a szorgalmi időszakban mulasztott, a gyakorlati idő pótlására szintén a nyári hónapok állnak rendelkezésére. A két különböző típusú gyakorlat megszervezésére és összehangolására a rendelkezésre álló korlátos időtartam miatt a duális képzőknek külön figyelmet kell fordítaniuk.

A veszélyhelyzet feloldása után az a cél, hogy az összefüggő szakmai gyakorlatra a hagyományos módon, a duális képzés keretein

GYAKORI KÉRDÉSEK ÉS VÁLASZOK

Mádai Henriett
duális képzési koordinátor

A járványra való tekintettel megváltozott a gyakorlati képzés lebonyolítása és emiatt számos kérdés merült fel a részvétellel, a szakmai záróvizsgákkal, a képzési szerződésekkel kapcsolatban. A következőkben a leggyakoribb kérdésekre adunk választ.

Hogyan értelmezhetőek az elmúlt időszakban az igazolt és az igazolatlan hiányzások? Milyen módon kell eljárni, ha a tanuló a járványveszély időszakában hiányzott a gyakorlati képzésről?

A gyakorlati képzés teljesítésére az elmúlt hónapokban többféle lehetőség volt. A legtöbb tanuló és vállalkozás az egyéni szempontok figyelembevételével, közösen alakította ki az optimális megoldást. Ettől függetlenül fontos különbséget tenni az igazolt és igazolatlan hiányzás között. Amennyiben a tanuló sem az iskolában, sem a képzőhelyen, sem pedig digitális munkarendben nem vett részt gyakorlati képzésen, akkor az mulasztásnak minősül. Ha a távolmaradását nem tudja megindokolni, akkor igazolatlan hiányzásnak kell tekinteni.

Mi a teendő, ha a vállalkozás megszervezte a gyakorlatot, külön intézkedéseket vezetett be a biztonságos munkavégzés megteremtéséhez, a tanuló azonban ennek ellenére sem jelent meg gyakorlaton?

A szülőknek joguk van úgy dönteni, hogy a járványügyi veszély miatt nem engedik gyermeküket bejárni a képzőhelyre. A hiányzást ebben az esetben igazolt-

nak kell tekinteni. A döntésről az iskolának is és a gyakorlati képzőhelynek is tudomást kell szereznie, a mulasztás igazoltságát pedig meg kell erősíteni a tanulóknak, illetve a szülőknek is. Ez a szabály a nagykorú tanulókra is vonatkozik.

Milyen szabályok szerint kell a hiányzásokat igazolni?

A hiányzások igazolásának szabályai a veszélyhelyzet idején nem változtak, a hiányzás mértékét illetően továbbra is a 20 százalékos felső határ érvényes.

Hiányzásnak minősül-e, ha a gyakorlatot a vállalkozás elhalasztotta és a tanuló két hónapig nem vett részt gyakorlati képzésben?

A gyakorlat halasztására a jogszabályok megadták a lehetőséget a vállalkozások számára, ezért is döntött számos képzőhely az iskolával egyeztetve arról, hogy elhalasztja a gyakorlatot és később, még a tanév vége előtt pótolni fogja. Ezen időszak alatt a tanuló szerződés hatályban maradt, a vállalkozás képzési kötelezettsé-

ge fennállt. Hasonlóan a tömbösített képzéshez, ebben az esetben sem tekinthető hiányzásnak a tanuló hosszabb távolmaradása.

Hogy vizsgálható az a tanuló, aki veszélyhelyzetben nem teljesítette gyakorlatát?

A kormányzati döntés értelmében a veszélyhelyzetben megszervezett, a 2020. május-júniusi vizsgaidőszakban a tanulót nem lehetett kötelezni a záróvizsgán való részvételre. Ha a tanuló a járványhelyzetre való tekintettel nem jelent meg a szakmai záróvizsgán, azt igazolt hiányzásnak kellett tekinteni.

Az a tanuló, aki nem teljesítette a meghatározott gyakorlati követelmények 60 százalékát, nem bocsátható vizsgára. A tanuló vizsgára történő felkészítése érdekében a képzőhely köteles az elmaradt tanulmányi követelmények teljesítése érdekében, 2020. augusztus 24.–október 2. között gyakorlati képzést szervezni. Ezen a tanuló részvétele kötelező.

Mindkét esetben a 2020/2021-es tanév október–novemberi vizsgaidőszakában kell vizsgalehetőséget biztosítani, amely nem tekintendő javító-, és pótlóvizsgának. A tanuló szerződésekre vonatkozóan a legfontosabb tudnivaló: függetlenül attól, hogy egy tanuló nál miért kerül sor a 2019/2020-

as tanév május-június vizsgaidőszakának elhalasztására, az október-novemberi vizsgaidőszakban megtartott szakmai záróvizsga utolsó napjáig a tanuló szerződése hatályban marad. Ennek alapján a tanulói juttatást továbbra is fizetni kell és a gyakorlati képzés költségei elszámolhatók, a normatíva lehívható.

Hogyan kell adminisztrálni a tanuló szerződésben, ha a képzőhely likviditási problémák miatt nem tudta vállalni a veszélyhelyzetben a gyakorlati képzést hagyományos módon, és a digitális tanrend szerinti képzésbe sem volt lehetősége bekapcsolódni, ezért azt április elejétől átadta az iskolának?

A tanuló szerződés ebben az esetben továbbra is hatályban marad. Az iskola tulajdonképpen átvállalta, hogy a vállalkozás helyett megszervezi és lebonyolítja a gyakorlatot. Ezt hagyományos módon – megfelelő biztonsági feltételek mellett – és digitális tanrendben is megtehetette. A gyakorlati képzés mindkét formájában megvalósulhatott, továbbra is tanuló szerződés keretében. Tehát a szerződést ebben az esetben nem kell megszüntetni és a tanulót nem kell kijelenteni a NAV-nál sem.

A képzési kötelezettség hiányában a normatíva nem érvényesíthető, tanulói juttatást azonban ez alatt az idő alatt is fizetni kell.

Jelenleg milyen szerződéstípussal lehet képezni, milyen megállapodás köthető most a nyári szakmai gyakorlatra?

Mivel nem jelent meg egyéb, a jelenlegitől eltérő szabályozás, az összefüggő szakmai gyakorlatot – a szorgalmi időszak gyakorlatához hasonlóan – legkésőbb a következő tanév kezdetéig teljesíteni kell. Igaz ez arra az esetre is, ha a szorgalmi időszak gyakorlatának egy részét elhalasztják. Ebben az esetben a nyáron kell lebonyolítani az összefüggő szakmai gyakorlatot, valamint a halasztott rész pótlását. A 2019/2020-as tanév összefüggő szakmai gyakorlata – a korábbiakkal azonos módon – lebonyolítható tanuló szerződés vagy együttműködési meg-

állapodás keretében is, mindezek hiányában, kivételes esetben a szakképző iskolai tanműhelyben.

A gyakorlat lebonyolítására tehát az általános szabályok szerint továbbra is köthető a régi szakképzési törvény szerinti együttműködési megállapodás. Amennyiben egy szervezet még nem rendelkezik a képzés megkezdéséhez szükséges kamarai nyilvántartásba vétellel, úgy kérheti a vonatkozó eljárás lefolytatását. A területileg illetékes kereskedelmi és iparkamara a kérést a veszélyhelyzeti előírások betartásával igyekszik teljesíteni.

Együttműködési megállapodás esetén is jár az összefüggő szakmai gyakorlatra a tanuló számára a tanulói juttatás, még a régi szakképzési törvény szabályai alapján (nappali rendszerű oktatásban és a nappali oktatás munkarendje szerint szervezett felnőttoktatásban.) Ugyanakkor már a duális képzőhely is igénybe veheti a gyakorlati képzési normatíva napi összegét.

A TANULÓSZERZŐDÉSEK ELSZÁMOLÁSA 2020-BAN

Kárpát Kinga
duális képzési koordinátor

Az új szakképzési törvény ugyanis az átmeneti rendelkezésekben előírja, hogy a **2020. május 31-ét megelőzően létesített tanulói jogviszony esetén**, azaz, ha a tanuló a tanulmányait az Országos Képzési Jegyzékben szereplő szakképesítésre vonatkozóan már a 2020/2021-es tanév előtt megkezdte, a korábbi szabályok vonatkoznak többek között a tanulmányai befejezésére, illetve a gyakorlati képzésben tanulószerződéssel való részvételére. Ez azt jelenti, hogy tanulószerződés és együttműködési megállapodás is köthető a duális képzővel a tanügyi dokumentumokban meghatározott szakmai gyakorlatra, illetve ha a tanuló már rendelkezik tanulószerződéssel, akkor az változatlanul hatályban marad, és az alapján folytathatja a szakmai gyakorlatát.

Hogy számolhatunk el tanulószerződés után 2020-ban?

Nézzük meg, mit kell tudnia a duális képzőnek a tanulószerződés, illetve együttműködés utáni elszámolhatóságról. Ebben a kérdésben meg kell különböztetnünk a 2020-as adóévre, illetve a 2021-es adóévtől alkalmazandó módszert. Az új szakképzési törvény átmeneti rendelkezései ezt is meghatározzák, mert a 128. § (5) bekezdése egyebek mellett kimondja a következőket:

„A 2021. január 1-jét megelőző időszakra vonatkozó szakképzési hozzájárulás-fizetési kötelezettséget a szakképzési hozzájárulásról és a képzés fejlesztésének támogatásáról szóló 2011. évi CLV. törvény és az abban kapott felhatalmazás alapján kiadott jogszabály 2020. december 31-én hatályos rendelkezései szerint kell teljesíteni, megállapítani és bevallani. A szakképzési hozzájárulásra kötelezett e törvény szerinti szakképzési hozzájárulás-

2020. január 1-jével hatályba lépett a szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény (új szakképzési törvény), amely új keretet adott a duális képzésnek. A régi szakképzési törvény hatályát veszítette, azonban ahhoz, hogy duális képzőként tisztában legyünk a lehetőségeinkkel, a tanulószerződések további sorsával és az elszámolási szabályokkal, ezt, illetve más korábbi jogszabályt továbbra is szem előtt kell tartanunk.

fizetési kötelezettségét 2021. január 1-jétől teljesíti akként, hogy

b) a tanulószerződéssel gyakorlati képzésben részt vevő tanuló esetében

ba) a régi Szkt. szerinti Országos Képzési Jegyzékben meghatározott szakképesítéshez, illetve részszerkesztéshez kapcsolódóan a kormány rendeletében meghatározott súlyszorzót kell alkalmazni”

Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy a 2020-as adóévben a duális képző a tanulószerződés után továbbra is csökkentheti a bruttó szakképzési hozzájárulás-fizetési kötelezettségét

- az alapcsökkentő tétellel (az éves normatíva és a szakképesítésre vonatkozó súlyszorzó szorzata)
- az oktatói kiegészítő csökkentő tétellel, ha kis- és középvállalkozásnak minősül,
- a tanműhely-fenntartási kiegészítő csökkentő tétellel, ha a hozzájárulásra kötelezett a gyakorlati képzést kizárólag gyakorlati képzési célt szolgáló tanműhelyben végzi, a 9. évfolyamon tanműhelyben oktatott tanulószerződéses tanulók tekintetében,
- a beruházási csökkentő tétellel.

Az eddigiek szerint alakul a visszaigénylés is, ha a csökkentő tételek összege meghaladja a bruttó kötelezettsége mértékét.

A 2020-as adóévben az együttműködési megállapodás utáni elszámolás is változatlanul, a korábbi szabályok szerint lehetséges.

A duális képzőnek azonban fontos tisztában lennie azzal, hogy bár a fentiek szerinti tanulók esetében a tanulószerveződés és együttműködési megállapodás megkötése továbbra is lehetséges (tanulószerveződés esetében a szakközépiskolai – új nevén szakképző iskolai – képzésben utoljára a 2021/2022-es tanévben, szakgimnáziumi – új nevén technikai – képzésben a 2023/2024-es tanévben), azonban az elszámolásuk változik.

Mi változik a 2021-es adóévtől?

Az együttműködési megállapodás nem szerepel az új törvény fogalmai között, így bár elvben megköthető, de a 2021-es adóévtől már semmilyen finanszírozási támogatás nem kapcsolódik hozzá, nem lehet elszámolni utána.

A tanulószerveződés elszámolása illeszkedik az új képzési szerveződésforma, azaz a szakképzési munkaszerződés elszámolásához.

A bruttó kötelezettség csökkentése tanulói jogviszonyban lévő tanulónként, illetve felnőttképzési jogviszonyban álló képzésben részt vevő személyenként lehetséges, az összeget a szakirányú oktatás arányosított önköltségének egynapi mértéke és az adóév munkanapjainak száma szorzatával számoljuk ki. A szakirányú oktatás önköltségének szakmánként alkalmazandó súlyszorzóját a kormány rendeletben határozza meg mind az OKJ szakképesítéseire, mind az új szakmajegyekre vonatkozóan.

Mivel az új finanszírozási rendszerben nincsenek kiegészítő csökkentő tételek, ezek 2021-től már a tanulószerveződés alapján sem érvényesíthetőek. Új elem azonban, és ez 2021-től a tanulószerveződések után is érvényesíthető, hogy a sikeres szakmai vizsga esetén az igénybe vett adókedvezmény 20%-ával tovább csökkenthető a bruttó kötelezettség. A bruttó kötelezettséget meghaladó adókedvezményről továbbra is lehetséges lesz a vissz igénylés.

Megszűnik az a korábbi lehetőség, hogy a saját munkavállalóit képző vállalkozás, bizonyos feltételek tel-

jesülése esetén legfeljebb a bruttó kötelezettség 16,5 százaléka mértékéig csökkentheti azt a képzés költségeivel.

A 2020-as év kiemelt tudnivalói: a járványhelyzet hatása az elszámolásra

Az idei évben kialakult járványhelyzet komolyan befolyásolta a szakmai gyakorlat megszervezését. A 2020. március 16-tól bevezetett tantermen kívüli, digitális munkarendben az eddig megszo- kott, fizikai jelenléttel folytatott szakmai gyakorlati képzés mellett egyéb megoldások biztosítása is szükségessé vált (ezekről bővebben az 5. oldalon olvashatunk). Az alternatívák közül két esetben lehet hatása a havi előleg-, illetve az éves elszámolásra:

a) Az iskola „átvette” a tanuló gyakorlati oktatását digitális formában

Ebben az esetben a hatályos tanulószerveződés alapján a tanulót továbbra is pénzbeli juttatás illeti meg, de a csökkentő tételek (gyakorlati képzés teljesítése hiányában) nem hívhatók le.

b) Az iskola és a gyakorlati képző közösen döntött a gyakorlat elhalasztásáról

Alapesetben a hatályos tanulószerveződés alapján a tanulót pénzbeli juttatás illeti meg és a csökkentő tételek lehívhatóak, azonban csak akkor, ha a halasztott gyakorlatot még a tanévben pótolják. Ha a gyakorlat pótlására nem kerül sor, a csökkentő tételek nem hívhatóak le – amennyiben a képző megtette, az év végi bevallásban korrigálnia kell.

HELYSZÍNI SZEMLE HELYETT VIDEÓ?

A gyakorlati képzőhelyek nyilvántartásba vételi feladatait a veszélyhelyzetre való tekintettel az elmúlt hónapokban szükségszerűen át kellett szervezni, ugyanis a nyilvántartásba vételi eljárás kifejezetten helyszíni szemlén alapul.

Má dai Henriett
duális képzési koordinátor

A szakértő ellenőr a helyszíni szemlén szemrevételezéssel tudja hitelt érdemlően megállapítani, hogy egy vállalkozás valóban alkalmas-e az előírt feltételek biztosítására. A biztonsági feltételek betartása mellett alapvetően nem volt akadálya a hatósági eljárás lefolytatásának, azonban számos emberi tényezőt, körülményt nem lehetett figyelmen kívül hagyni.

Ezért a területi kamarák a hagyományos helyszíni szemlével történő nyilvántartásba vételi eljárások zömét inkább elhalasztották. Az összefüggő szakmai gyakorlat közeledtével azonban

érdeemes volt megvizsgálni egyéb lehetőségeket is. Ennek folyamán felmerült a digitális alapú eljárás lehetősége is. Ez a speciális megoldás tulajdonképpen vegyes módszerek alkalmazását jelenti. A papír alapú feltételek, dokumentációk (engedélyek, igazolások) ellenőrzése megoldható online módon. Ez azt jelenti, hogy a vállalkozás e-mailben, valamilyen rögzített formátumban küldi el a kért dokumentumokat.

A helyszíni szemlére vonatkozóan az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 62. § (4) bekezdése lehetőséget biztosít arra, hogy a hatóság saját maga válassza meg a bizonyítás formáját. Erre vonatkozóan azonban nincs további részlet-szabályozás, nincs előírva a felhasznált eszközök hitelesítésének módja, de a leginkább elfogadott a **HD minőségű, élő videó**.

Mivel ez teljesen új és szokatlan módszer, a bizonytalanságok kezelésére is gondolnunk kell. A kamarának jogában áll eljárást közben megállapítani, hogy nem áll módjában az eljárást érdemi ellenőrzésnek minősíteni. Erre akkor kerülhet sor, ha a szakértő és a kamara az ellenőrzés közben úgy ítéli meg, hogy az eljárás során használt audiovizuális eszközök mégsem alkalmasak arra, hogy az online szemrevételezés helyettesítse a helyszíni szemlét. Ebben az esetben az eljárást el kell halasztani egy olyan időpontra, amikor az már személyesen is, biztonsággal elvégezhető.

Jogilag és technikailag tehát megoldható az online nyilvántartásba vétel, ugyanakkor körülményessége miatt még a pandémiás helyzetben is csak akkor javasoltuk, ha más mód (hagyományos) semmiképpen nem volt alkalmazható.

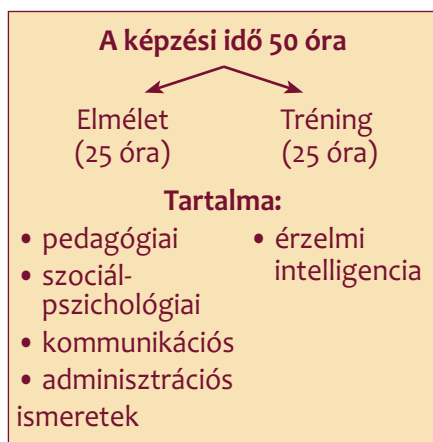
GYAKORLATI OKTATÓI

KÉPZÉS ÉS VIZSGA

Feczko Tímea
gyakorlati oktatói referens

A kamarai gyakorlati oktatói képzés és vizsga azokat az iskolai rendszerű szakképzésben gyakorlati oktatóként alkalmazott szakembereket érinti, akik a tanulókkal iskolán kívüli (külső) gyakorlati képzőhelyen foglalkoznak.

Az elméleti képzés első három témaköre olyan ismereteket nyújt, amelyek a fiatal generáció oktatása során felmerülő nevelési és kommunikációs nehézségek megoldását segítik. Az adminisztrációs ismeretek tananyag a gyakorlati képzéssel kapcsolatos dokumentációk precíz vezetéséről szól. A tréning során a gyakorlati oktatók megtanulják a saját és mások érzelmeit megérteni, kezelni, valamint pozitívan befolyásolni. Életszerű szituációkban gyakorol-

hatják az oktatói munkájuk során felmerülő kihívások kezelését.

2020. május 15. és 2020. augusztus 31. között a gyakorlati oktatóknak lehetőségük van a képzést alternatív módon teljesíteni. Digitális képzés keretében számítógép (vagy laptop) használatával elsajátíthatóak az oktatási felületre feltöltött tananyagok. Az online felülethez minden képzésben részt vevő gyakorlati oktató hozzáférést (a belépéshez felhasználónevet és jelszót) kap, amelynek intézése a területi kamara illetékes munkatársának a feladata.

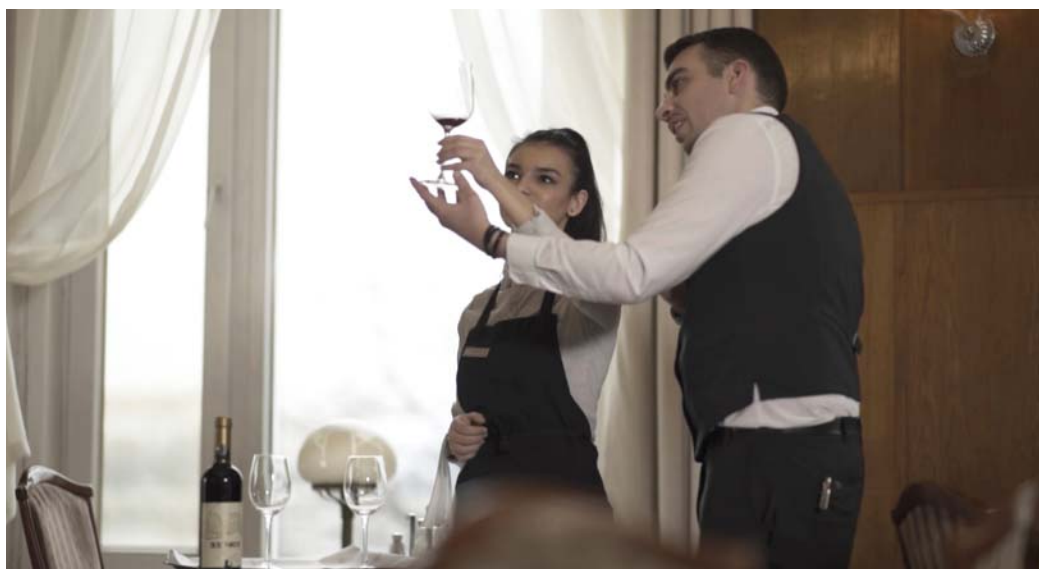
A digitális képzés tananyaga teljes mértékben felöleli a hagyományos képzés tartalmát. Az átdolgozásnál szempont volt az önálló elsajátítás megkönnyítése, több ellenőrző kérdés elérhetősége. A tréning esetében tesztek kitöltése segíti a felkészülést, amelyet a tréner kiértékel. Az oktatók és a trénernek folyamatosan rendelkezésre állnak, elérhetőek a képzés ideje alatt. Emellett digitális bejelentkezések (videókonferenciák)

alkalmával biztosítjuk az egyes tananyagrészek megbeszélésének lehetőségét. A videókonferenciák az elméleti képzés esetében tananyagrészenként, míg a tréning esetében minden nap elején és végén kerülnek lebonyolításra. A gyakorlati oktató számára a videókonferenciákon való részvétel kötelező.

A vizsgák szervezése mind a hagyományos, mind a digitális képzés esetében azonos módon történik. Az elméleti tananyagrészből online vizsga teljesítendő, itt ugyanazon a felületen, ahol a felkészülést biztosító anyagok vannak, elérhető az online vizsga is, amely egy 25 kérdésből álló teszt kitöltése. Az online vizsga teljesítése előtt a résztvevőknek gyakorlóvizsga segíti a vizsgarutin megszerzését, az online vizsga felületének, kezelhetőségének, kérdéstípusainak megismerését.

A tréninget követően a teljes képzést gyakorlati vizsga zárja. Ez a vizsga két fős bizottság előtt zajlik, a gyakorlati oktatók tételt húznak, és a felkészülési idő letelte után szóban oldják meg a tételben szereplő problémás szituációt.

A képzéseket a területi kamarák szervezik, a képzések indításáról ott nyújtanak pontos információt.

MINDENKI SOKAT TANULT A KARANTÉN IDEJÉN

Derült égből villámcsapásként ért bennünket, hogy a két szakács- és az öt pincértanulónkkal át kell állnunk az online gyakorlati oktatásra. De nem volt más megoldás, amikor életbe léptek a korlátozások. Azt gondolom, a Veszprémi SZC „SÉF” Vendéglátóipari és Turisztikai Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája és a Veszprém Megyei Kereskedelmi és Iparkamara segítségével sikeresen megoldottuk a feladatot – mondta Hevesi Tamás, a döbrönte Hasik Hotel étteremvezetője.

Az érintettek többségének ma már teljesen természetes az online felületek kezelése. A digitális képzéshez a Google Classroom alkalmazását használtuk, a tapasztalatok szerint teljesen megfelelt erre a célra – értékelte Hevesi Tamás a több mint kéthónapos veszélyhelyzet idején történeteket. Úgy vélte, a helyzetből mindenki sokat tanult, sőt, bizonyos szempontból élvezte is az előnyeit. A tanulók maguk dolgozták ki az egyes szakmai témaköröket, amelyekhez rögtön használhatták az önellenőrzési lehetőségeit, ennek köszönhetően kifogástalanul

oldották meg a tesztek is. A legjobban a három végzős pincértanuló járt, mert a digitális képzési mód lehetővé tette, hogy a vizsgafelkészülésük elméleti részéhez közös munkával juthattak hozzá. Hevesi Tamás lapunknak kifejtette: az igazsághoz hozzátartozik, hogy a vendéglátóipari szakmáktól mi sem áll távolabb, mint az online gyakorlat – hangsúlyozta. – Az étteremi dolgozók számára különösen fontos a személyes kapcsolat és az együttműködés mind a vendégekkel, mind a kollégákkal, ez a munka minőségének meghatározó eleme. A Pápától tizenöt kilométerre található Hasik Hotelben az elmúlt huszonhárom évben több mint nyolcvan fiatal sajátította el a vendéglátóipari szakmák valamelyikét, aligha véletlen, hogy a jelenlegi alkalmazottak hetven százaléka a vállalkozás saját nevelése.

– Amint lezárul a karanténos időszak, azonnal visszatérünk a hagyományos rendszerhez. A közvetlen emberi kontaktusokon alapuló képzési gyakorlat visszaállítása mindenkinek az érdeke. – Az étteremvezető nem titkolta, hogy számára a kényszer szülte helyzet legfontosabb pozitívuma, hogy pihenésben és az oktatói felkészülésben sikerült utolérnie magát, de mentálisan is jól tett neki a karantén.

Az érintett fiatalok közül Völfinger Noel szakácsstanulónak viszont kifejezetten hiányzott az oktatói személyes jelenlét. Szerinte az online szakmai gyakorlat egészen más jellegű volt, nem tudta azt nyújtani, amire tanulóként szüksége lenne. – Ez nem az én világom – vélekedett, és szavaiból világosan kiderült, hogy erősen kötődik oktatóihoz, igényli, hogy figyeljenek arra, amit csinál. Már egy-egy pillantásukból is tudja, hogy helyes úton jár-e vagy sem. Neki fontos a visszajelzés, de nem elsősorban a számítógépen. Elégedetlenségét kifejező kérdése már öntudatos szakácsához méltó megnyilvánulás volt:

– Digitálisan hogy tudnám megmutatni, hogy milyen jól főztem?!

VÖLFINGER NOEL

JÓL KIEGÉSZÍTI EGYMÁST A KÉT MÓDSZER

Bizonytalan környezetben kellett gyors, de mindenki számára biztonságos és fenntartható döntést hoznunk. A dm Kft.-nél elsődleges szempont volt a tanulók és munkatársaink egészségének védelme – hangsúlyozta Csutha Viktória, a cég képzésfejlesztéssel foglalkozó HR munkatársa.

A digitális oktatás elrendelését követő napokban tájékoztatták a velük kapcsolatban álló oktatási intézményeket, hogy váljalják az online gyakorlat megszervezését. Az iskolákkal való együttműködés gördülékenyen zajlott, segítőkészségüknek köszönhetően hatékonyan tudtak együtt dolgozni. A digitális tananyagokat igyekeztek módszer-tanilag úgy összerakni, hogy azok érthetők és vonzók legyenek a tanulók számára, és sok gyakorlatot tartalmazzanak. Több területi kamarától és az MKIK-tól is kaptak támogatást. A tananyagok elkészítésekor egyes témákban nagy segítséget jelentett az MKIK által létrehozott Digitális tudástár.

Ami a jövőt illeti, nemzetközi projekt keretében dolgozik a cég azon, hogy a tanulók digitális formában is hozzájussanak a tananyagok egy részéhez. Mindemellett a személyes gyakorlat lényege, hogy a tanuló az elméleti tudást egy olyan közegben „gyakorolhassa”, ahol a jól képzett gyakorlati oktató folyamatosan fejlesztő visszajelzést ad úgy, hogy közben valóban megszeretteti a tanulóval a szakmát. – Munkánk jelentős részét adja a vásárlókkal történő kommunikáció, a vásárlói igények felis-

merése és kielégítése. Ezek az emberi tényezők jelentik azt a pluszt és többletérőlményt, amit nagyon nehéz kizárólag online elsajátítani. Így a két terület egymást erősítve tud jól és hatékonyan működni – vélekedett Csutha Viktória.

Habda Rebeka, az egyik érintett kereskedőtanuló így foglalta össze a tapasztalatait: Számos anyagot, érdekes feladatot kaptunk az online gyakorlat során, ami nekem plusz segítséget is jelentett a szakmai vizsgámhoz – mesélte. – A dm mindent megtett azért, hogy amennyire lehet, zökkenőmentes legyen ez a koronavírusos időszak a tanulók számára. De a szakmai számításokat, például az árképzést és az eredmény-kimutatást nekem nehezebb volt online megtanulni, mint amikor személyesen elmagyarázzák. Ha hallom, gyor-

HABDA REBEKA

sabban megérttem, könnyebben boldogulok vele – tette hozzá. Szerinte a kereskedő szakmában egyébként is meghatározóak az emberi kapcsolatok, így ha választhatna, továbbra is a hagyományos gyakorlatot részesítené előnyben – jelentette ki.

A GYAKORLATI OKTATÁS HÍVEI MARADNAK

A tanulók folytathassák tanulmányaikat, ne kelljen a járvány miatt halasztaniuk vagy évet ismételniük – ez volt a közös célunk a Nógrád Megyei Kereskedelmi és Iparkamarával és a balassagyarmati SSZC Szondi György Szakgimnáziuma és Szakiskolája intézménnyel szoros együttműködésben – idézte fel az online gyakorlat bevezetésének körülményeit Törőcsik György, a Zollner Elektronik Gyártó és Szolgáltató Kft. szügyi telephelyének termelésvezetője.

Mivel a cég gyakorlati képzőhely, a különböző szakmai feladatokat úgy kellett leképezniük, hogy azok a gyakorlatban elvégzett komplex munkaműveletek digitális „lenyomatait” legyenek. A feladat egy-egy munkamenet leírása és kidolgozása volt. A diákok a megoldásokat e-mailben részletekre lebontva, kidolgozva küldték vissza kiértékelésre. Törőcsik György hangsúlyozta: a kidolgozott és bevált anyagokat segédletként be kívánják építe-

ni a következő évfolyamok tananyagába, de mégis a gyakorlati oktatás hívei maradnak. Szerinte a digitális tanítást ideiglenesen, áthidaló megoldásként sikeresen alkalmazták, amit a vizsgán elért eredmények is bizonyítanak. Ez azonban csak annál a diáknál lehet hasznos, aki már bizonyos időt töltött náluk előtte. Kezdő tanulóval a kizárólag digitális oktatás nem lett volna eredményes. – A digitális gyakorlat nagyon jól jött a koronavírusos időszak-

ban, mert nem szakadt meg a tanulási folyamat – vélte Laczkó Dominik is, aki a Zollnernél volt gépgyártástechnológiai technikus tanuló és májusban sikeresen teljesítette a szakmai vizsgát. Nagy hátránynak érezte viszont, hogy a gyakorlati feladatokat nem maró- vagy esztergagépen tudta gyakorolni. Szerinte előben, a munkahelyen minden jobban ment volna.

– Sokat segít, ha az ember tudja, hogy az oktatója ott van mellette és bármikor segítséget kérhet tőle. A digitális gyakorlatot a jövőben főleg olyan esetekre ajánlaná, amikor a tanulók valamilyen okból nem tudnak megjelenni az órákon. Így egyszerre kapcsolatban lehetnek a tanáraikkal és haladhatnak a tananyaggal is – tette hozzá.

A sikertörténeteket lejegyezte:
KOCSI MARGIT

TÖRŐCSIK GYÖRGY ÉS LACZKÓ DOMINIK

GYIK – gyakorlati képzés a veszélyhelyzetben

- 1. Hogyan szervezheti meg a duális képzőhely a szakmai gyakorlatot 2020. március 16-tól?
- 2. Hogyan alakul a finanszírozás és a gyakorlati képzés költségeinek elszámolása a négy különböző gyakorlati képzési típus megszervezés esetében?
- 3. Mi történik akkor, ha a duális képzőhely a 61/2020. (III. 23.) Korm.rendelet értelmében nem kötelezett szakképzési hozzájárulás fizetésére, visszaigényelheti-e a csökkentő tételt?
- 4. Mi történik, ha a halasztott gyakorlati képzés mellett döntöttek, de az később mégsem pótolható?
- 5. Kell-e étkezést vagy étkezési hozzájárulást biztosítani a duális képzőhelynek digitális munkarend esetén?
- 6. Felmondható-e a tanulószerződés egyoldalúan, a duális képzőhely részéről, vagy szüneteltethető-e a tanulószerződés a veszélyhelyzetre való hivatkozással?
- 7. Hogyan igazolható és minősíthető a digitális tanrendben lebonyolított szakmai gyakorlat?
- 8. Mi a teendő, ha a tanuló hiányzik, hogyan kell kezelni a távolmaradást?

Koronavírus információk
Hírek, aktualitások
MKIK javaslatai
Képzésszervezési információk
Finanszírozási információk
Jogi kisokos
Koronavírus GYIK
Kamara-iskolai joggyakorlatok
Zala Megyei Kereskedelmi és Iparkamara

Jogi kisokos

220/2020. (V. 22.) Korm. rendelet (<https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=A2000220.KOR>) az iskolák 2020. júniusi működéséről

1253/2020. (V. 22.) Korm. határozat (<https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a20h1253.kor>) a koronavírus miatt a köznevelési és szakképzési intézményekben új munkarend bevezetéséről szóló 1102/2020. (III. 14.) Korm. határozat módosításáról

234/2020. (V. 26.) Korm. rendelet (<http://www.kozlonyok.hu/nkonline/index.php?menuindex=200&pageindex=kozltart&ev=2020&szam=121>) az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó humánjárvány megelőzése, illetve következményeinek elhárítása, a magyar állampolgárok egészségének és életének megővése érdekében elrendelt veszélyhelyzet során a felnőttképzésben folyó oktatás és szakmai vizsgáztatás biztosításának eltérő szabályairól szóló 70/2020. (III. 26.) Korm. rendelet módosításáról

JEF/36644/2020-ITM számú egyedi miniszteri határozat az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó humánjárvány megelőzése, illetve következményeinek elhárítása, a magyar állampolgárok egészségének és életének megővése érdekében elrendelt veszélyhelyzet során a komplex szakmai vizsgák megszervezésének és lebonyolításának szabályairól. >> Letöltés

71/2020. (III. 27.) Korm. rendelet (<https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=A2000071.KOR>) a kijárási korlátozásról (hatályba lépett: 2020. III. 28.)

70/2020. (III. 26.) Korm. rendelet (<https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a2000070.kor>)

Koronavírus információk
Hírek, aktualitások
MKIK javaslatai
Képzésszervezési információk
Finanszírozási információk
Jogi kisokos
Koronavírus GYIK
Kamara-iskolai joggyakorlatok
Zala Megyei Kereskedelmi és Iparkamara

www.tanuloszerzodes.hu

*A MAGYAR KERESKEDELMI
ÉS IPARKAMARA LAPJA*

INNOVÁCIÓS ÉS TECHNOLÓGIAI
MINISZTERIUM

Készült az NFA-KA-ITM-16/2019. számú támogatási szerződés keretében